

Fraudebestrijdingsbeleid RRF

Beleidsverklaring Vlaamse overheid

Inhoudstafel

1. Inleiding.....	3
2. Fraude.....	3
3. Verantwoordelijkheden	3
4. Melden van fraude	5
5. Fraudebestrijdingsmaatregelen	5
6. Conclusie	5

1. Inleiding

Een fraudebestrijdingsbeleid is van essentieel belang om fraude te voorkomen, financiële stabiliteit te behouden, wettelijke naleving te waarborgen en het vertrouwen van belanghebbenden te behouden. Het vormt een integraal onderdeel van goed bestuur en risicobeheer. Deze beleidsverklaring inzake fraudebestrijding, samen met een adequate frauderisicobeoordeling en de invoering van doeltreffende en evenredige fraudebestrijdingsprocedures, vormen de hoofdcomponenten van de strategie voor fraudebestrijding van de Vlaamse coördinerende entiteit in het kader van de uitvoering van de Recovery & Resilience Facility.

De Vlaamse overheid streeft ernaar hoge juridische, ethische en morele normen te hanteren en zich te houden aan de beginselen van integriteit, objectiviteit en eerlijkheid, en wenst te worden gezien als een organisatie die **fraude en corruptie verwerpt** in de wijze waarop zij haar activiteiten uitvoert. Alle personeelsleden worden geacht dit streven te delen. Het doel van dit beleid is een cultuur te bevorderen die frauduleuze handelingen ontmoedigt, de preventie en opsporing van fraude te bevorderen, alsook de ontwikkeling te vergemakkelijken van procedures die zullen helpen bij het onderzoek van fraude en gerelateerde overtredingen en zullen waarborgen dat dergelijke gevallen snel en passend worden aangepakt.

2. Fraude

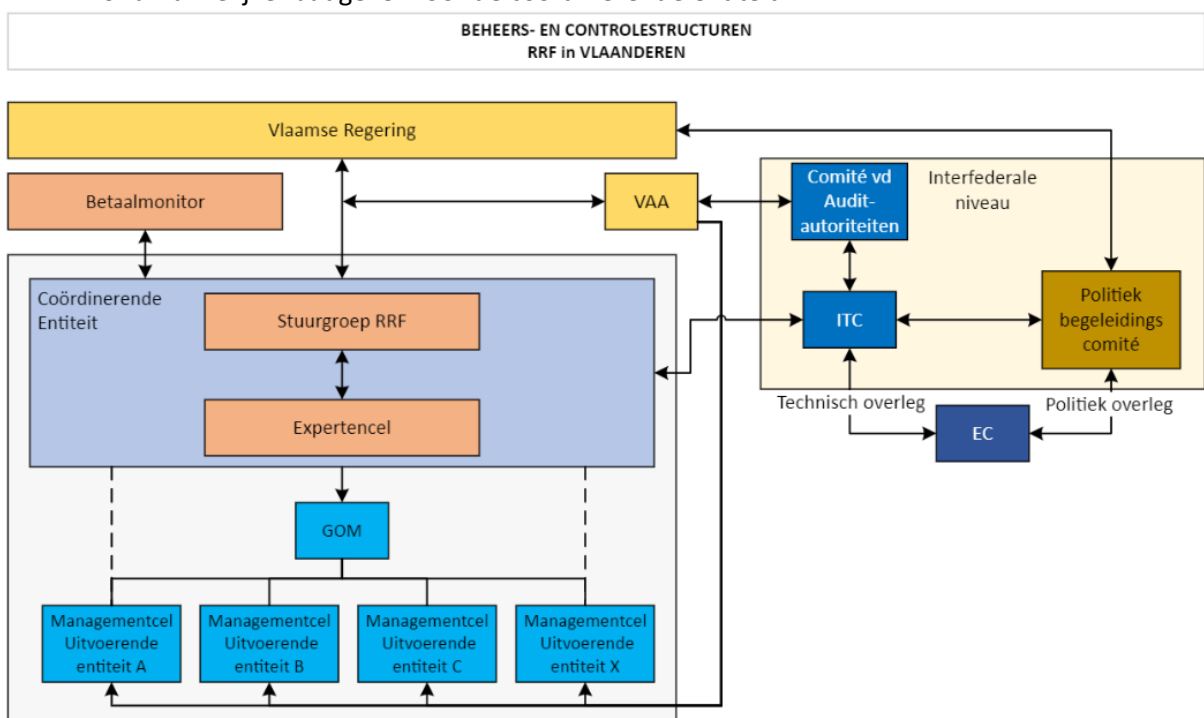
Het begrip fraude wordt gewoonlijk gebruikt om een breed scala van ambtsmisdrijven te beschrijven, waaronder diefstal, corruptie, verduistering, omkoping, vervalsing, verkeerde voorstelling van zaken, collusie, het witwassen van geld en het verzwijgen van materiële feiten. Vaak wordt daarbij gebruikgemaakt van bedrog voor eigen gewin of gewin van een verwant persoon of een derde partij, of om een ander verlies toe te brengen – intentie is het belangrijkste element dat fraude onderscheidt van een onregelmatigheid. Fraude heeft niet alleen potentiële financiële gevolgen, maar kan ook schade toebrengen aan de reputatie van een organisatie die verantwoordelijk is voor het effectieve en efficiënte beheer van middelen. Dit is met name van belang voor een publieke organisatie die verantwoordelijk is voor het beheer van EU-middelen. Corruptie is het misbruik van macht ten eigen voordele. Er is sprake van een belangenconflict indien de onpartijdige en objectieve uitoefening van de officiële functies van een persoon in het gedrang komt als gevolg van familiebanden, vriendschap, politieke gezindheid of nationaliteit, economische belangen of enige andere belangengemeenschap met bv. een aanvrager of ontvanger van EU-middelen.

3. Verantwoordelijkheden

De Vlaamse regering, meer bepaald de Vlaamse ministers, dragen gezamenlijk de eindverantwoordelijkheid voor de correcte uitvoering van de Vlaamse participatie in het Nationaal Plan voor Herstel en Veerkracht. De Vlaamse minister-president en de Vlaamse minister van Financiën en Begroting worden door de Vlaamse regering gemachtigd om de Vlaamse beheersverklaring te ondertekenen die verplicht onderdeel dient uit te maken van het dossier bij indiening van elke betaalaanvraag door België.

De nota aan de Vlaamse regering van 9 februari 2024 betreffende de *“bijsturing van de beheersstructuur voor de opvolging van de Europese middelen die aan Vlaanderen werden toegekend in het kader van de Faciliteit voor Herstel en Veerkracht (FHV) (Recovery and Resilience Facility-RRF)”* beschrijft de specifieke governance structuur zoals ze voor het RRF werd geïmplementeerd, inclusief beschrijving van taken en verantwoordelijkheden die verbonden zijn aan de verschillende rollen:

- De **coördinerende entiteit**, bestaande uit een expertencel en de stuurgroep RRF, staat in voor alle taken die voor een optimale werking van het RRF noodzakelijk worden geacht, in het bijzonder deze die vanuit de Europese Commissie worden opgelegd. Zij vaardigt daartoe instructies uit aan de uitvoerende entiteiten. De expertencel is samengesteld uit ambtenaren van Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA) en Departement Financiën en Begroting (DFB, onder wie de projectleider) en neemt de algemene coördinatie en monitoring van het plan op zich. De stuurgroep RRF bestaat uit de leidend ambtenaren van Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO), Departement Werk & Sociale Economie (DWSE), DKBUZA en DFB en neemt de centrale aansturing binnen de Vlaamse administratie op zich. De stuurgroep wordt geleid onder co-voorzitterschap van de leidend ambtenaren van DFB en DKBUZA. Op ad hoc basis kan de stuurgroep tijdelijk worden aangevuld met leidend ambtenaren van andere beleidsdomeinen.
- Het DFB werd aangesteld als **betaalmonitor** en zorgt voor de betalingsopvolging en -monitoring, alsook voor de financiële rapporteringen.
- De **uitvoerende entiteiten**, onder leiding van hun respectievelijk leidend ambtenaar, zijn algemeen verantwoordelijk voor de implementatie van de instructies van de coördinerende entiteit in hun beheers- en controlesysteem (BCS) en voor de uitvoering van het anti-fraude beleid en het controlesysteem binnen het departement of agentschap. Op basis van eigen vaststellingen of vaststellingen van anderen kan een aanpassing aan de controlesystemen en de anti-fraudemaatregelen doorgevoerd worden. Elk beleidsdomein dat een RRF-project uitvoert moet tevens een fraudebestrijdingsbeleid opmaken om kenbaar te maken dat ze vastberaden is fraude te bestrijden.
- De **Group of Managers (GOM)** bestaat uit afgevaardigden van elke betrokken uitvoerende entiteit. Het vormt het overheidsbreed overleg- en informatie-uitwisselingsplatform dat op initiatief van de coördinerende entiteit periodiek wordt georganiseerd.
- De **Vlaamse Audit Autoriteit (VAA)** is verantwoordelijk voor de audit van mijlpalen en streefdoelen van projecten en de BCS'en van de beleidsdomeinen. Zij fungeert als onafhankelijke raadgever voor de coördinerende entiteit.

4. Melden van fraude

Als personeelslid van de Vlaamse overheid is er, overeenkomstig federale wetgeving (artikel 29 van het wetboek van strafvordering), het Vlaams personeelsstatuut en de deontologische code, spreekplicht als er bij de uitoefening van de functie feiten worden vastgesteld die niet door de beugel kunnen. Als personeelslid is men volgens dit artikel 29 verplicht misdaden en wanbedrijven aan de bevoegde procureur des Konings te melden.

In Vlaanderen werd bij Decreet van 18 november 2022 de huidige klokkenluidersregeling ingevoerd. Elke uitvoerende entiteit binnen de Vlaamse overheid die projecten of contracten afsluit die bijdragen tot het behalen van de mijlpalen en doelstellingen van de RRF-projecten, moet een volledig werkende interne en externe klokkenluidersregeling hebben. De werking van de klokkenluidersregeling binnen de Vlaamse overheid wordt beschreven op: [Klokkenluidersregeling Vlaamse overheid | Vlaanderen.be](#) Alle meldingen worden strikt vertrouwelijk behandeld. Personeelsleden met meldingen over personeelsonregelmatigheden of vermoedelijke fraude worden beschermd tegen represailles. Personen die betrokken zijn bij de uitvoering van de projecten kunnen een vermoeden van fraude ook rechtstreeks melden aan de Vlaamse Ombudsdienst.

De coördinerende entiteit heeft procedures ingevoerd voor het melden van fraude, zowel intern als aan het Europees Bureau voor Fraudebestrijding (OLAF).

5. Fraudebestrijdingsmaatregelen

Elk beleidsdomein heeft maatregelen inzake fraudebestrijding ingevoerd en zal een gedegen evaluatie van het frauderisico doorvoeren. Zij verbindt er zich toe het bestaande interne beheers- en controlesysteem indien nodig steeds te verbeteren. Er wordt, waar mogelijk, gebruik gemaakt van krachtige IT-tools om risicovolle activiteiten op te sporen. Daarnaast zorgen de beleidsdomeinen voor aangepaste training van het personeel zodat het zich bewust is van de risico's op fraude.

6. Conclusie

Fraude kan zich op veel manieren manifesteren. De Vlaamse overheid voert een beleid van nultolerantie voor fraude en corruptie en heeft een robuust controlesysteem dat is bedoeld om gevallen van fraude te voorkomen, zo mogelijk op te sporen en hun gevolgen tegen te gaan, indien zulke gevallen zich voordoen.